

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. Če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kdo kviri kmeta?

Zadnja leta sem se kaže, da je začel kranjski kmet npravno propadati. To nam pričajo posebno izkazi o sodnijskih obsoodbah. V prejšnjih časih so bili kmetje navadno obsojeni le zaradi pretepev in ubojev. Pretepi in uboji kažejo pač, da je kako ljudstvo surovo in neomikano, ali npravno je zato vendarle lahko dobro. Zdaj pa so postali pretepi in uboji redkejši, samo na Gorenjskem še cveto in sicer vsled žganjepitja, zato pa imajo sodnije veliko posla z goljufijami, posebno z goljufijami storjenimi po krivem pričevanju in po krivi prisegi. V teh činih pa se kaže npravno propadanje.

Kaj je temu uzrok? Gotovo je, da so gospodarske razmere tega v mnogem krive. Boj za kruh je včasih silno težak, tako težak, da uduši vse blažje čute v človeku in ga zapelje tudi v hudodelstvo. Tudi drugi socijalni uzroki se dajo navesti za to, da naš narod npravno propada, a v veliki meri zadene krivda tudi duhovnike. Ti bi morali biti učitelji in varuhi npravnosti, ali kakor kozel ni sposoben za vrtnarja in volk ne za pastirja, tako tudi slab duhovnik ni za varuha in učitelja npravnosti.

Imamo poštenih duhovnikov, ki vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti, imamo pa tudi taci, ki so si izbrali duhovniški stan, ker za družega niso bili sposobni, ker niso hoteli ali mogli študirati ali so se odločili za ta stan, ker duhovnik lahko lenobo pase kakor hoče, ker nima nobenih skrbi in več kakor treba sredstev, da življenje uživa kakor hoče.

Slabi duhovniki so glavni uzrok, da propada npravnost našega ljudstva. Duhovnik, ki živi nečistosti, daje slab izgled. Koliko je duhovnikov, ki žive nečisto, to vé vsak. Detomori v farovžih tudi ne povzdignejo npravnosti, niti pijančevanje, niti lov na testamente, niti tolovajstva kakor v Gočah.

Imeli smo pa tudi še žalostnejše izgled, namreč slučaje, da so duhovniki ljudi naravnost nagovarjali in zapeljavali h krivemu pričevanju in h krivi prisegi. Ti slučaji so še marsikomu v spominu, sicer pa jih bomo o priliki zbrali v celoto, da spozna ljudstvo, kako zavrženi ljudje se nahajajo mej duhovniki, v katerem je sicer tudi obilo poštenih in častivrednih mož.

Slabi duhovniki kvarijo naše ljudstvo, slabi duhovniki so glavni uzrok, da propada npravnost in se množe hudodelstva. Korist ljudstva, korist naroda zahteva, da se ustavi ta nečisti curek, ki teče iz nekih farovžev in zastruplja studentce iz katerih ljudstvo pije.

Ne samo gospodarska, politična in narodna korist slovenskega kmeta, tudi npravnost zahteva, da se naš kmet reši slabih duhovnikov. To je pa le mogoče, če se vodi brezobziren boj proti slabim duhovnikom. Združimo vse moči, da ta boj srečno končamo v čast cerkve in v korist vere in ljudstva.

Politični pregled.

Državni zbor se je sešel dne 17. t. m. Če bo sploh mogel kaj koristnega ukreniti, je še dvomljivo. Nemci se pripravljajo za velik naskok na Slovane.

Deželnozborske volitve na Češkem so končane in bo deželni zbor imel tudi v bodoče češko večino. V nemških okrajih so največ uspehov dosegli tisti nemški radikalci, ki delajo na odstop od katoliške cerkve, v čeških okrajih pa je lepe uspehe dosegla kmetška stranka. Na celem Češkem je bil voljen en sam klerikalec, vsi drugi poslanci so sovražniki klerikalcev.

Vojna v južni Afriki. Zadnji čas se Burom zopet slabše godi. Kar počenjajo Angleži presega vse meje. Angleži so zdaj začeli Bure moriti. Vsacega jetnika ustrelje ali ga obesijo ali obsodijo na dosmrtno ječo. In tem razbojnikom se dovoli, da dobivajo iz naše države konje.

Dopisi.

Iz Metlike 15. oktobra. Dne 3. t. m. je priobčil klerikalni »Domoljub« članek iz Metlike, v katerem pravi: Neki nevo-lilec, ki je pred kratkim tako ginljivo popeval »Gospodine pomiluj«, je od Tavčarja zahteval, naj naredi postavo, da se bo smelo po štacunah prodajati tudi ob nedeljah med mašo. — Poslanec dr. Tavčar se je v svojem govoru ugodno izrazil za nas trgovce, da se bo trudil podpirati našo, na dež. vlado podano prošnjo zaradi nedeljskega počitka, da se nam dovoli, imeti naše trgovine dopoldne med službo božjo odprte. Na to odljubo sem na shodu prosil g. predsednika za besedo, ne kot volilec, ker kot ogrski državljan nimam tu volilne pravice, ampak kot trgovec, na kar mi je bilo dovoljeno, da govorim ter sem se v imenu trgovcev zahvalil g. dr. Tavčarju na njegovo obljubo, nisem pa od njega zahteval, naj napravi kako postavo, kakor trdi »Domoljubov« dopisnik. Pri blagoslovljenju temeljnega kamna cerkve našega obreda sem res pel »Gospodi pomiluj« in pel bom ako mi Bog zdravje da tako tudi tedaj, ko bo dovršena naša kapela, ki bo v nekaj dnevih že pod streho. Ne morem se vzdržati, da ne odgovorim

nekaj na vrtanje glede mojega govora na shodu in glede pevanja »Gospodi pomiluj«. Dopisnik kaže s tem očitanjem, da misli, da sem jaz izgubil vero in postal brezverec. Proti temu svečano protestujem. Jaz sem grško-katoliške vere, katero spoštujem nad vse, v kateri hočem živeti, dokler bom živ, ker me na to veže krščanska dolžnost ter lepi izgledi, nauki, sloga in ljubezen grško-katoliškega duhovništva do izročene ji črede. To duhovništvo se ne bavi z drugim nego z onim, kar mu nalaga sv. mati cerkev in se zadovoljuje s tem, kar mu je za njegov trud odkazano. Nikar ne mislite, »Domoljubov« dopisnik, da so metliški liberalci brez vere. Oni imajo trdnejšo vero kakor vi in vaši tovarši, ker se niti po vaših obrekovanjih ne dajo od nje odvrnit. Bodite proti njim taki, kakor vam sv. mati cerkev ukazuje, da ste. Ne dražite jih na svetem mestu, ki je določeno in posvečeno za oznanjanje božje besede, ne pa za obrekovanje, hujskanj in politiziranje, kakor vi danes delate, in zopet nastane tista lepa sloga mej prebivalci Metlike in njihovimi duhovniki, kakor je bila prej. Kdo je razdril to lepo slogo? Nihče drugi, kakor vi klerikalci, ki ste na vse katoliško trgovstvo udarili s konzumnim društvom, misleč da tako izebraženega vernika-katoličana oškodite, da njegov s trudom zasluženi kruh spravite v vaše žepe in celi njegovi obitelji bodočnost pokvarite, vrh tega ste še revnega kmeta odtrgali od pluga in ga pahnili v vrtinec politike. To so uzroki, da so se Metličani od vas odvrnili, a zato še nikakor niso svoje vere izgubili. Vašega počenjanja ne more nihče odobravati, kdor količkaj drži na sveto vero in na Boga, izvzemši tiste, od laži opojene pristaše, kojim ste s klevetanjem tako napolnili možgane, da se kakor blazni sučejo okrog vidnega svojega propada. Vrnite se tja, kamor spadate, glejte, da družite narod zopet v tisti slogi in ljubezni, v kateri je prej živel, in bolje bo za vas in za siromašni narod. To je moj odgovor dopisniku »Domoljuba«, prvi in zadnji, ker bi bilo izpod moje časti, da bi v bodoče še odgovarjal na njegove dopise.

Janko Hranilović,
trgovec in posestnik.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dvakrat se je že bavil neustrašeni »Rodoljub« z nebodijetrebno kmetijsko in konzumno zadrego, katero sta po dolgih mukah in raznih zvijačah ustanovila naš sladkoustni Valentin in pa kodroglavi Grega.

Pametnim in razsodnim kmetom pač ni potreba na dolgo in široko razkladati o ničvrednosti in škodljivosti konzumnih društev. Njim zadostuje, če se pokaže na žalostne konce, katere je storilo že mnogo

konzumov, ustanovljenih v gotovo izpraznjenje že itak preklicano plitvih kmečkih žepov, ali pa na težjo smrt, katera stoji pred konzumnimi duri pripravljena, na povelje sodnije n. pr. v Rečici, Laškem, pri sv. Emi i. dr.

Kakor rečeno, bi to zadostovalo za pametne ljudi. Kjer se pa nahajajo take »prismojene duše« kakor n. pr. pri nas v Šentjurju, treba je, da se jim potegne debela mrena raz duševnih očij, da se jih ne pusti nadalje naslanjati se na konzumske stene, v katere opira naš bogati Valentin s posmehom svoje od vina zarudele oči.

Danes se hočemo baviti z notranjim poslovanjem naše protikmetijske konzumne zadrege. Kakor je nalovljenim zadružnikom znano, vodijo to mrtvorojeno dete našega vsemogočega farovža trije vidni »jogri«, v trgovini eden bolj neizkušen kakor drugi!

Najbolj »zavrtani« od njih »vleče« na mesec 30 gld. plače, ostala dva pa morata svoja želodca tako strahovati, da se zadovoljujeta vsak z desetimi goldinarčki. Plača toraj res ni velika, pa za take glavice, kakor so naši komiji, je še ta desetkrat prevelika. Nekateri kmetje pravijo sicer, da so dobro plačani, verjetno pa to ravno ni, kajti prej ko slej bo tega ali onega premagala narava in se bo z ozirom na to, da mu postajajo hlačke od dne do dne bolj ohlepne, obrnil tja, kjer ima več upanja odebeliti se vsaj razmeroma tako, kakor je kaplan Erker. Saj ima Ciglarjev Tonček, najbolj goreči komij, dan na dan prestat obupne boje s svojim trebuhom. Večkrat bi rad šel na potrebo, toda trebuh mu iz strahu, da ne dobi kmalu nadomestila, tega ne dopušča. Druga dva sta v enakih škripcih.

S kakim veseljem in s kako vestnostjo bodo ti župnikovi uslužbenci opravljali svoje posle, si lahko vsakdo misli. Sreča za konzum, da ne prodaja kuhanih jestvin, ker dobiček bi si moralo iti kopat pod Rifnik še prej nego si ga pojde tako.

Prvo tedaj so spretne, vseskozi izvežbane osebe. Te ima naša zadrega, da si boljših ni mogla pod tem solncem poiskati.

Druga poglobitna točka je blago, dobro, sveže in ceno. In ravno ta stran šentjurske, kakor vsake druge zadrege je vse — ne graje, ampak hvale vredna. Da se srečajo po farovški zvijači domišljavi kmetje prej z zdravo pametjo, odredila je ta v svoji neskončni ljubezni do njih, da ne more noben konzum dobiti blaga naravnost iz tovarn, toraj po najnižji ceni, temveč šele iz druge, tretje in še nadaljne roke, od katerih hoče vsaka nekaj za svoj trud imeti, tedaj za mnogo dražji denar, nego je dobavljajo trgovci po poklicu. Da odda trgovec najprej in najraje staro in slabo blago, se samo ob sebi razume in kdo bi mu to zameril! Če so katoliški konzumarji stem zadovoljni, zakaj ne bi bili protikonzumarji!

Tudi šentjurski konzum ima to srečo. Zatekati se mora, kolikor mu ne polaga ljubljanska glavna zadrega, k celjskim trgovcem, kjer natvezijo »kunšnim« kupcem vse, kar sami ne morejo zlahka razpečati. A šentjurski kmet konzumar je zadovoljen, makar plača za meter preležanega platna 30 kr., dočim ga dobi svežega pri vsakem trgovcu po 15 do 20 kr.

Župnik mu je tako zamazal oči, da ne more več dneva od noči ločiti. Če pa se kateremu zazdi, da dobi recimo pri Kartinu mnogo ceneje, takoj znižajo komijčki ceno in dajo po približno isti ceni kakor trgovec, čeprav trpi društvo izgubo. To seveda lahko storijo, saj ne bodo naposled izgubili komiji, ampak le kmetje. Mnogo se jih je tako že spametovalo, da so pokazali zadregi hrbet. Zanimivo je tudi, kako popolnjuje zadrega svojo »zalogo«. Kadar jej česa zmanjka, in to se zgodi večkrat kot ne, urno pošljejo bivšega mežnarja v Celje, in tã jim pripelje potrebno po noči, da nihče ne vidi. Dneva se menda bojijo. Kajti zadnje dni je prišel neki preglednik iz Ljubljane, poslalo ga je bržčas njegovo popirnato Veličanstvo dr. Žlindra, in ta je ponoči zadrego revidiral. Tihotapil se je ponoči iz zadrege in ker se na opravičeno vprašanje ni hotel odmeniti, moral je pete nabrusiti.

Lep red mora vladati v društvu, če ga morajo že zdaj in po noči pregledavati. Toda bog ne daj, da bi društvu kaj podtikali. Veselilo nas boče, če odneso kmetje zdrave žepe, kajti župnika in kaplana ne bo tako gotovo nič bolelo, kakor gotovo imata nos na sredi lica.

Še prostora nam je omeniti. Zadrega se je vtaborila v občinski hiši — za stonj. Do lani so stanovali v njej učitelji in plačevali najemnino. Odslej pa se je prepustila naenkrat brezplačno društvu, pri katerem je komaj $\frac{1}{10}$ občanov. Da je to očitna potrata z davki, je jasno ko beli dan. In ravno tako umljivo, da se upo temu strankarstvu prizadeti davkoplačevalci ter si poiščejo na pristojnem mestu pomoči.

Ko je vse tako v najlepšem (?) redu, je opravičeno upanje, da pojde šentjurski konzum v prav doglednem časom rakom zvižgat. Da se pa to prej zgodi, hočejo šentjurski popje ustanoviti še gostilno, pekarijo in mesarijo. Točil se bode pristni »pekelberger« gospodov Jožefa in Gregca, kruh se bo pekel iz nafehtane pšenice, klali pa bodo za ajmoht tiste piške, katere so nanosile trocijalke v farovž, katerih pa ni mogel fajmošter v svojem žegnanem trebuhu pokopati. Torej bode vse pristno katoliško, kakor se ravno spodobi za konzumno društvo.

Pa našim popom še ni dovolj, če speljejo samo šentjurske kmete na led. S svojo gospodarsko organizacijo nameravajo raztegniti še na Dramlje in na Ponikve. No, tu jim utegne najprej spodleteti.

Predno pa se lotijo Dramelj, povedali bomo drameljskim kmetom lepih in koristnih rečij, da poženejo svojega župnika Konzum-Andrejca koj prvi dan k Trezi.

Na Ponikvi ustanavlja konzumsko podružnico kmet Žličar p. i. Nunek, ali kakor najraje sliši, šentjurski »financminister«. Dokler še samo govori, ga nočemo postavljati k luči. Kadar nas pa mine potrežljivost in usmiljenje, povemo na vsa usta, kakšni procenti so »financministru« najljubši.

Pridemo še!

Sladki dom na Štajerskem.

V naši župniji se izvrši vendar že obče zaželjena potrebna prememba. Zapusti nas dosedanji naš g. župnik, nesoč seboj težko zavest, da je tekom svojega tukajšnjega službovanja prizadeval svojim župljanom britke čase. Vsi od cerkvenika-mežnarja

in organista ter učitelja do bivšega župana čutili so župnikovo nemilo oblast. Zavoljo njegovih strastnih tožb je bilo več župljanov težko prizadetih, nekteri so celo v zapru morali premišljevati župnikovo dušno-pastirsko ljubezen — do svojih župljanov, drugi so pa zavoljo njega zapustili mili svoj rojstveni kraj, preselivši se v sosedne občine. Da bi se poravnala iz župnikovih tožb župljanom prizadeta gmotna škoda, ne zadostovalo bi tisočak goldinarjev. Njegovo večkratno zaničljivo zmerjanje bodi si v šoli do mladine ali s prižnice do zbranih župljanov, ostane nam v trajnem spominu. Na vesti ima tudi g. župnik zanemarjanje cerkvenih dolžnosti, ko večinoma nismo imeli ob nedeljah in praznikih popoldanske božje službe. Po njegovem vedenju pa je tudi župnija npravstveno zelo trpela, saj nam vznak tega zapušča gosp. župnik sebi obrazno podoben — svoj spominek. — Hvaležni smo škofu za to župnikovo premeščenje.

M. T.

Domače in razne novice.

Socialnih demokratov shod v Zagorju. V nedeljo popoldne zborovali so socialci Zagorski v Müllerjevi gostilni. Na dnevnem redu so imeli starostno preskrbo onemoglih delavcev, njihovih vdov in sirot, kot drugo točko pa deželnozborsko volitev v Idriji. K shodu bila sta vabljeni tudi dr. Šusteršič in dr. Tavčar. Prvi ni prišel, dr. Tavčar pa se je zborovanja udeležil. Shod je trajal od dveh do petih, a ves čas so stali poslušalci kot zid na mestu. O obeh točkah bil je Čobal poročevalec. Pri prvi točki je razvijal že znane argumente, na kar je bila ista tako znana resolucija na državni zbor sprejeta. Razprave pri ti točki ni bilo. Tudi o volitvi v Idriji je bil poročevalec gospod Čobal, ki je iskal glavno moč v tem, da je strastno napadal narodno-napredno stranko — prav po receptu »Rdečega praporja« — dočim je klerikalno stranko s kratkimi besedami odpravil. Kako je torej prišlo, da so idrijski socialisti pri deželnozborski volitvi morali tako postopati, kakor so postopali? Najprej je narodno-napredna stranka sploh taka, da po Čobalovem mnenju socialistična stranka nikdar ž njo iti ne more. Napredni slovenski stranki očita, da je sedanjega škofa z lakajsko servilnostjo sprejela ob njegovem dohodu v Ljubljano, da je kovala s klerikalci znano »slogo« in da svoj čas »Delavca« v svoji tiskarni tiskati ni hotela. Na drugo stran so pa tudi lokalne razmere v Idriji po krivdi liberalcev tako zavržene, da vsled tega socialci niso mogli glasovati za dr. Majarona. V tem pogledu navaja postopanje naprednjakov pri tisti priliki, ko so socialno demokratične stranke preprečili štrajk v Idriji, potem postopanje naprednjakov proti delavskemu konzumnemu društvu. Istotako graja pisavo »Jednakopravnosti«, ter še omenja, da so liberalci pred volitvijo socialno demokratične volilce pitali s capini, raztrganci itd. Dr. Tavčar, kojega so delavci z isto pazljivostjo poslušali, kakor poročevalca, omenja najprej, da je prišel danes v sredo zagorskega delavstva kot gost, a ne kot nasprotnik, in da ni prišel iskat kakih prepričan, pač pa dotike, ker ima še vedno tisto prepričanje, katero je razvijal pri svoji državnozborski kandidaturi, da imajo

namreč vse v deželi obstoječe svobodno-miselne stranke stopiti v nekako dotiko, ako naj se uspešno pobija reakcija. Da se da narodno-napredni stranki mnogo očitati, tega si je tudi govornik zvest; sprejem knezoškofa ljubljanskega in pa sklepanje znane »sprave«, bili sta dve oslariji, za koje pa so bolj odgovorne posamezne osebe nego pa stranka. Tudi je res »Narodna tiskarna« odklonila tiskanje »Delavca«, ali dandanes bi ga prej kot ne več ne odklonila, ker se v tem pogledu ne nahaja več na malenkostnem prvotnem svojem stališču. Da so morda tudi lokalne razmere v Idriji ti ali oni zakrivili, je mogoče, docela neverjetno pa se govorniku zdi, da bi se bili idrijski naprednjaki tako daleč spozabili, da bi bili delavce volilce z navedenimi psovki od sebe odpravili. Če se je pa kaj takega zgodilo, morala bi to tudi naša stranka najostreje obsoditi. Vse to, kar je navel sodrug Čobal, bi končno opravičevalo socialno-demokratsko stranko v Idriji, če se je volitve zdržala, nikakor pa ne opravičuje glasovanja na korist klerikalcev, ki so socialnodemokratski stranki strupenejši nasprotniki, nego — kakor pravi Kristan — onemogli in v agoniji ležeči liberalci. V Idriji se je kršilo načelo znane Bebelove resolucije, ki je bila na shodu v Mogunciji z veliko večino sprejeta. Tega kršenja danes g. Čobal ni mogel opravičiti, ker se sploh opravičiti ne more. V drugem pa je najbolje, če se čez idrijsko epizodo zagrne plašč pozabljivosti. Socialno-demokratski stranki ta epizoda ne služi v čast, če tudi se lahko pripozna, da je napredna stranka v Idriji to ali ono zagrešila. Slovenski narod je dandanes podoben človeku, ki je obložen z verigami. Noge ima vkovane v verige, roke istotako, in še celo okrog vrata ima tako težke verige, da mu dostikrat poide sapa. »In sedaj ste pa ravno vi socialni demokratje, ki zahtevate, da naj naš narod pleza po dolgi in vitki lati vašega programa? Kako naj pleza, ko je ukovan v farške verige, da se sploh ganiti ne more? Glavni smoter naše stranke je odprava teh verig: v ta namen se naša stranka pošteno in uspešno trudi. Socialno-demokratska stranka pa naj drži s tistimi, ki niso za odpravo, nego za pomnožitev verig? Da bi bila taka vaša taktika neumna, nelogična in nezdrava, tega mi pač ni treba razvijati!« Govor dr. Tavčarjev bil je s pohvalo sprejet. Odgovarjala sta nekoliko Čobal in predsednik shoda, na kar se je zborovanje mirno in dostojno zaključilo.

Obsojen frančiškan. Pater Hijacint, frančiškan v Ljubljani, je vsestranski talent in frančiškanski red je nanj lahko ponosen. Mož je silno poraben. Tudi pri letošnjih deželnozborskih volitvah je p. Hijacint posegel vmes. Naročil je namreč mežnarju v Šiški, naj pred cerkvijo prodaja »Ogledalo duhovniške lažljivosti«. Gosposka je pa izvedela za to nedovoljeno kolportazo ter šišenskega mežnarja, kakor tudi patra Hijacinta naznanila kazenskemu sodišču. V sredo je bila obravnava in sta bila tako p. Hijacint kakor mežnar obsojena na primerno globo, seveda je dobil mežnar manjšo kazen kakor pater. Mežnar bo odštel kronce in stvar bo zanj pri kraju. Drugače je pa s patrom. Ta namreč ne sme imeti denarja in ga tudi nima. Ako plača globo, ki mu jo je naložilo sodišče, potem bo dokaz, da ima skrivaj

denar, da toraj greši zoper svojo obljubo. Sam torej p. Hijacint ne more plačati globe, po postavi je pa kdo drug ne sme zanj plačati. Kdor bi to storil, zapadel bi sam kazenski obsodbi. Kaj preostaja torej p. Hijacintu? Nič drugega, kakor da se pusti zapreti.

Premovanje govedi. C. kr. kmetijsko ministrstvo in deželni odbor kranjski sta na predlog kranjske kmetijske družbe dovolila potrebni denar. Danes vršilo se je premovanje govedi v Jeličnem Vrhu pri Idriji: v sredo dne 16. oktobra se vrši premovanje v Mokronogu, v četrtek dne 17. oktobra pa v Kranju. Za lepo živino je določeno dvajset premij po 50, 40, 30 in 20 kron. O priliki teh premovanj bo deželni odbor po svojem zastopniku kupoval za plemo sposobne čistokrvne bike pingavske, murhodske ali muricodolske pasme.

Izglede katoličana. Z Notranjskega se nam piše: V nekem duhovniškem konzumu posluje za poslovodjo slaboznani človek, ki je že večkrat pokazal svojo naruro, tako v Cerknici, na Gorenjskem in slednjič na Reki. Ta mož, na katerega je duhovščina jako ponosna, živi v divjem zakonu (na korajžo) z neko 40letno vdovo. Pred kratkim porodila mu je vrla priležnica nezakonsko dete. Kaplan bil je baje krstni boter. Nesramno je, da postavlja duhovščina — takšnega »javnega pohujšljivca« za izgled. Slavni škofijski ordinarijat pa prosimo, naj vendar enkrat napravi konec temu za celo faro škandaloznem. pohujšljivem in nesramnem počenjanju.

Iz mariborske okolice se nam piše: Tu nekje je te dni ostal župnik z neko gospodično na škednju zaprt. Dekla je zvečer skedenj z zapahom zaprla, ker ni vedela, da je župnik v prijetni družbi v njem skrit. Ponoči je prišel neki mož mimo skednja in ga je na silne prošnje župnikove odprl. Stvar se je seveda hitro raznesla, in vse se smeje. Tudi sicer uganja župnik vsakovrstne novosti. Če se ne poboljša in ne pusti brezmernega pijančevanja, ga bomo morali trje prijeti.

Črno olje zoper otroke. V Šentjurju ob juž. žel. pripovedujejo ljudje z vso resnobo sledeči, če resnični, nesramni in kaznjivi nauk necega kaplana iz okolice. Nekega dne pride k njem žena (ime je na razpolago) revnega kmetiča k spovedi. Koncem svetega opravila potoži se žena spovedniku, da jo je Bog hudo kaznoval, ker je povila že 13 otrok, katerih pa skoro ne more prerediti. Obenem ga pa zaupljivo vpraša, kako mogla zabraniti štorklji zopetni obisk. Kajti žena je baje tako rodovitna, da postane precej blagoslovljena, čim le zagleda moža. Spovednik jej nasvetuje precej drage volje pripomoček in sicer jej naroči, da mora piti črno olje, če se hoče nadaljnih otrok obvarovati. Ženi se zdi to nevrjetno in nevarno. Ljudje pa se pohujšujejo nad takimi sveti v spovednici ter se povprašujejo, kedaj bo vendar pristojna oblast naredila temu konec.

Shod v Gornjemgradu. »Slov. kmet. društvo za gornjegrajski okraj« vabi s tem vse člane, kakor tudi prijatelje društva od blizu in daleč k javnemu društvenemu shodu, ki se bo vršil v nedeljo dne 20. t. m. ob 1/3 3 uri popoldne v prostorih g. Mikuša v Gornjemgradu s sledečim dnevnim redom: 1. Govor potovalnega učitelja g. Belé; 2. Kaj potrebuje kmet? (Govori kmet); 3. Kam jadramo?

(Govori kmet); 4. Razni nasveti. Posvetovalo se bode tudi o ceneni nabavi umetnih gnojil, zato je potrebno, da vsak član prijavi, koliko in kakšnega umetnega gnojila si želi. Kmetje, pridite polnoštevilno na shod!

Podpora. Deželni odbor je pogorelcem v Gorenji vasi pri Ribnici dovolil podpore 3000 K.

Slovanski kanoniki v Trstu. Znano je že, da je bil s pomočjo slovanskih kanonikov izvoljen prošt Petronio upraviteljem tržaške škofije. Prav ti slovanski kanoniki so določili, da je izvoljen Petronio, ki je voditelj bojovite, Slovincem in Hrvatom skrajno sovražne laške duhovščine, in ki je bil na čelu tistih duhovnikov, ki so umrlega škofa Šterka tožili pri papežu. »Naša Sloga« pravi o teh slovanskih kanonikih, da nimajo niti slovanskega ponosa, niti prepričanja, in da jim je narodnost deveta briga. Dočim so laški duhovniki v narodnih stvareh odločni in nepopustljivi, so ti slovanski kanoniki vedno pripravljeni, za sladko italjansko besedo od zgoraj zatajiti svoje slovanstvo. — »Naša Sloga« naj bo zagotovljena, da slovenski kanoniki v Ljubljani, v Mariboru in v Gorici niso ne za las boljši od svojih tržaških tovarišev.

Patriotizem naših nunccev. Piše se nam: »Slovenski Narod« je zadnjič okrcal cerkniškega dekana, kako jo je popihal iz cerkve, ko so peli cesarsko himno na dan godu Njega Veličanstva. Sličen slučaj se je zgodil pri nas v Gorenjem Logatcu. 4. t. m. imeli smo slovesno sv. mašo ob 9. uri, katere se je udeležilo vse uradništvo okrajnega glavarstva in šolska mladina. Ko se je po dokončani sv. maši pričela peti cesarska pesem, pobral jo je naš g. župnik bliskovo v zakristijo, in mesto njega prikazal se je iz taiste mežnar, hiteč ugaševati goreče sveče pri oltarju, tako, da smo več kakor pol pesmi morali slušati pri gorenji one sveče, ki jo zažiga naš dobri stvarnik — t. j. pri solncu. Tako se vzbuja patriotizem po naših zvestih — patrijotih. Pa kaj hočemo: Idrija je blizu, tam je dom črno-rudečega socializma — in ta je prehodnik — anarhizma.

S potnimi listi barantajo izseljenci v Ameriki. Kdor je srečno prišel v Ameriko, pošlje svoj potni list domov, da ga sorodniki prodajo kakemu fantu, ki je še vojaški dolžnosti podvržen, da jo zamore popihati v Ameriko. Tak potni list stane 10 do 20 kron. Ljubljanska policija je prijela dva fanta, ki sta se s kupljenima potnima listoma spravila na pot v Ameriko, pa sta prišla le do Ljubljane, kjer ju je policija pogruntala in prijela.

Mlekarna v Dvorjah pri Cerkljah je zelo v stiski in ne more dobiti odbornikov. Vsaj ni čuda, če ima dosedaj 2000 K dolga in ni plačala kmetom že tri mesece za mleko. Takim mlekarnam pa naj daje deželni odbor podporo?

Trgatev v Istri je letos tako obilna, da je težko najti kupcev za grozdje in za mošt in primankuje posode, da se shrani nov pridelek, posebno v južni Istri. Mnogo grozdja je moralo ostati na trtah. Staro vino se ponuja pod ceno, po 7 do 8 gld. hektoliter, da se dobi v kletih prostora. Grozdje se je prodajalo celo po 2 1/2 novčiča, teran po 5 do 6 novčičev. V Dinjanu je trgatev nad vsa pričakovanja

obilna, jednake razmere so v Kanfanaru in Poreču. Nastala je takorekoč prava »beda preobilja.«

Tržne cene v Ljubljani

12. oktobra 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	18	—	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, „	14	—	Surovo maslo, „	2	—
Ječmen, „	16	—	Jajce, jedno	—	8
Oves, „	15	20	Mleko, liter	—	20
Ajda, „	13	—	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	15	20	Telečje	1	30
Koruzna, „	13	—	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	20	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	—	120
Grah, „	—	50	Golob	—	40
Fižol, „	—	24	Seno, 100 kilo	—	580
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	—	640
Mast, „	—	150	Drva trda, kiftr.	—	850
Špeh svež, „	1	30	„ meka, „	—	560

Najnižje cene. **Največji izbor.**

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Zobozdravniški in tehnični atelje.

Ruvanje zob z kloretilom, dušikovim oksidom (Lustgas) itd.

Plombe iz zlata, porcelana, in drugih sredstev.

Zlate krone in spona, **zobovja** iz kavčuka, aluminija in zlata. (2117-1)

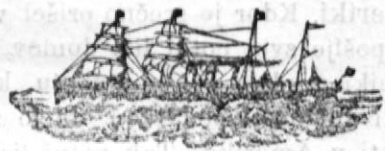
Zobozdravnik

Dr. Rado Frlan,

Ljubljana Špitalske ulice št. 7. I. nadstr.

Ordinacija od 9—12. dopoldne in od 1—6 ure popoldne. Za uboge brezplačno ruvanje zob od 8—9. ure zjutraj.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-16)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice števil. 34.

Prave kranjske klobase

velike po 18 kr., šunke s kožo in brez kože, kakor tudi brez kosti (Rollschinken) po 90, prešičje glave brez kosti 40, slanina in meso suho po 70, salame po 80 kr. kilo, in drugo pošilja po povzetju

(1421-7) **Janko Ev. Sirc** v Kranju.

Lot-rijske srečke.

Gradec, 12. oktobra.	55, 16, 77, 72, 44
Brno, 2. oktobra.	13, 29, 88, 38, 47.
Dunaj, 12. oktobra.	20, 40, 86, 34, 31.
Praga, 9. oktobra.	84, 2, 74, 89, 72
Trst, 5. oktobra.	28, 50, 19, 22, 75

Dobro ohranjen

Harmonij ter 2 stružnici za les
(Holzdrehbank) se po ceni proda pri gosp.

Jos. Oblak-u

umetni strugar

Šelenburgove ulice 1.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se debivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedljive gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporočila: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolestit utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubirajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napanjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K. (24-18)

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

pripravke za živino.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos, takoj s poštnim povzetjem pošlje.

Varstvena znamka.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad

nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. (1856-7)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.